

zu P. 4,1,37. denn so (verhält es sich); nämlich, hinweisend auf das, was das eben Gesagte begründet, erklärt, weiter ausführt: तं वेधा विदधे नूनं महभूतममाधिना । तथा हि सर्वे तस्यात्मन्यर्थिकफला गुणाः ॥ RAGH. 1, 29. ÇĀK. 31. 6, 5. 16, 20. 23, 6. 26, 17. 32, 20. 34, 14. 36, 3. 46, 8. 69, 3. 78, 19. 79, 17. 80, 8. 37, 5, v. l. für यतस्. DhŪRTAS. 69, 6. 73, 12. 92, 12. अस्त्यत्र प्रत्ययो मम ॥ तथा हि u. s. w. KATHĀS. 2, 68. SĪH. D. 4, 4. इत्थम् अ उ अ एषा वर्षानो प्रत्येकमष्टादशभेदा भवन्ति । तथा हि । ऋस्वोदातः । ऋस्वानुदातः u. s. w. Sch. zu P. 1, 2, 32 in der Calc. Ausg. MADONUS in Ind. St. 1, 13, 4. so zum Beispiel H. 15. तथा allein ohne हि in der Bed. nämlich: किं नु स्यान्मातलिख्यं देवराजस्य सारथिः । तथा तल्लनापां वीरे वाङ्के दृश्यते महत् ॥ N. 19, 25. — Die Lexicogrr. geben folgende Beedd. an: साम्ये AK. 3, 3, 9. H. an. 7, 28. सदृशे MED. a v j. 36. निश्चये, पृष्टप्रतिवाक्ये, समुच्चये H. an. MED. अगुपगने MED. केलूपपत्तो, उद्देशे, निर्देशे H. an. — Vgl. अतथ, यथातथम्, वितथ.

तथाकारम् (von तथा + 1. कर) adv. auf die Weise, so P. 3, 4, 28. यथाकारमहं भादये तथाकारमहं भादये किं तवानेन (was geht das dich an?) Sch.

तथाक्रतु (तथा + क्रतु) adj. einen dem entsprechenden Vorsatz habend: यथाक्रामो भवति तथाक्रतुर्भवति ÇAT. Br. 14, 7, 7.

तथागत (तथा + गत) 1) adj. sich in solcher Lage —, in solchem Zustande befindend; derartig, so beschaffen: नत्तं दृष्ट्वा तथागतम् MBH. 3, 3014. आज्ञाम्: सन्दितास्तत्र यत्र राजा तथागतः 1, 4879. 12, 5549. इमां तथागतधातुकाम् MĀLAV. 67, 18 (vgl. अम्हासु तद्गदिसुत्रि 63, ult.). अियं तथागतो दृष्ट्वा ज्वलन्तीमिव पापटवे MBH. 2, 1690. RV. PRĀT. 3, 5. — 2) m. a) ein Buddha AK. 1, 1, 8. H. 232. LALIT. 3 u. s. w. Der Name wird auf verschiedene Weise gedeutet und sowohl in तथा + गत, als auch in तथा + आगत zerlegt; vgl. BUAN. Intr. 73, N. 5. 626. Nach unserer Meinung eignet sich die u. 1. angegebene Bed. besser als alle übrigen zur Bez. eines Buddha: die Prädicate desselben sind so mannichfaltig und zugleich so schwer durch einen geeigneten Ausdruck zu bezeichnen, dass man es vorzog ihn schlechtweg als einen solchen, wie er in Wirklichkeit ist, zu bezeichnen. — b) N. pr. eines Fürsten Hist. de la vie de HIOUEN-THSANG I, 150. — Vgl. दुर्गत, सुगत.

तथागतकूप (त + कूप) m. der Brunnen des T., N. eines best. Brunnen HIOUEN-THSANG I, 283.

तथागतगर्भ (त + गर्भ) m. 1) Titel eines buddh. Sūtra WASSILJEW 174, 302. — 2) N. pr. eines Bodhisattva VJUTP. 21.

तथागतगुणज्ञानाचिन्त्यविषयावतारनिर्देश m. Titel eines buddh. Sūtra: Angabe (निर्देश), wie man gelangen könne (अवतार) in das mit dem Gedanken nicht zu fassende (अचिन्त्य) Gebiet (विषय) der Eigenschaften (गुण) und des Wissens (ज्ञान) Tathāgata's, WASSILJEW 161.

तथागतगुप्त (त + गुप्त) m. N. pr. eines Mannes Hist. de la vie de HIOUEN-THSANG 174. eines Königs HIOUEN-THSANG II, 43.

तथागतगुह्यक (त + गु) n. das Mysterium des Tath., Titel eines der 9 bei den Buddhisten in Nepal im höchsten Ansehen stehenden Werke, BUAN. Intr. 68. fg.

तथागतभद्र (त + भद्र) m. N. pr. eines Schülers des Nāgārjuna WASSILJEW 202.

III. Theil.

तथागुण (तथा + गुण) adj. f. आ mit solchen Eigenschaften ausgestattet R. 2, 22, 19.

तथाता (von तथा) f. = तथात् VJUTP. 34.

तथात् (wie eben) n. ein solches Verhältniss; das wahre Verhältniss, die wahre Natur: तथात् चेत् wenn es sich so verhielte BUĀSHĀP. 47. (नरम्) लेकिस्तथात्वेनाविज्ञातम् KULL. zu M. 10, 57. स्वतृपानन्दस्य तथात्वं Schol. bei WILSON, SĀMĀHJAK. S. 7.

तथाप्रभाव (तथा + प्र) adj. eine solche Macht habend: ज्ञानासि देवं हि तथाप्रभावम् R. 2, 22, 30.

तथाभाविन् (तथा + भा) adj. so beschaffen —, ein solcher in der Zukunft ÇĀK. 111, 20.

तथाभाव्य s. तायाभाव्य.

तथाभूत् (तथा + भूत्) adj. so beschaffen, derartig R. 1, 21, 6. 2, 22, 22. P. 8, 4, 68, Sch.

तथामुख (तथा + मुख) adj. nach derselben Gegend den Kopf richtend GOBU. 4, 2, 3.

तथायत् (तथा + आयत्) adj. nach derselben Gegend gerichtet GOBU. 4, 2, 3.

तथाराज (तथा + राज) m. ein Buddha oder Ġina WILS.; vgl. तथागत.

तथात्रय (तथा + त्रय) adj. f. आ so geformt, so gestaltet, so aussehend LĀTJ. 9, 12, 12. N. 16, 9. MBH. 4, 250. R. 3, 38, 15. 6, 103, 4. PANĀT. 44, 20. KATHĀS. 16, 12. MĀK. P. 23, 68. 69.

तथात्रयिन् (wie eben) adj. dass. MBH. 12, 7344.

तथाविध (तथा + विधा) adj. f. आ derartig, in der Lage —, in dem Zustande befindlich, so beschaffen TBa. 2, 1, 10, 1. M. 1, 69. 8, 274. 9, 9. (in Correl. mit यादृश). N. 1, 28. 21, 28. 23, 7. MBH. 13, 2449. R. 1, 2, 16. 2, 21, 4. RAGH. 3, 4. 12, 13. 42. KUMĀRAS. 3, 82. ÇĀK. 190. HIT. 22, 2. 23, 10. 42, 4. 43, 18. VID. 178. PRAB. 3, 3. SĪH. D. 23, 10. तथाविधम् adv. so. auf diese Weise: विलपतीम् N. 7, 15. gleichfalls, desgleichen BUĀSHĀP. 94.

तथाविधेय (wie eben) adj. dass. MBH. 4, 906.

तथाव्रत (तथा + व्रत) adj. der ein solches Verfahren beobachtet M. 4, 246.

तथाशील (तथा + शील) adj. sich so benehmend, — betragend MBH. 4, 133.

तथास्वर (तथा + स्वर) adj. mit demselben Accent gesprochen LĀTJ. 7, 10, 20.

तद्य (von तथा) adj. f. आ wahr, n. Wahres, Wahrheit AK. 1, 1, 5, 22. 3, 4, 24, 156. H. 264. तद्यैर्वचोभिः MBH. 7, 2436. गुणोस्तद्यान् 7044. 14, 2847. निश्चयं परमं तद्यम् 3, 2213. R. 2, 34, 23. वचन PANĀT. 5, 1. प्रियमपि तद्यमाह शकुन्तलो ÇĀK. 10, 18. सत्यं जना वचिं न पतपाताहोकेषु सर्वेषु च तद्यमेतत् BHARTI. 1, 54. व्वादिन् BUĀG. P. 8, 11, 11. तद्येनापि ब्रुवन् der Wahrheit gemäss M. 8, 274. तद्यतस् dass. RĀĠA-TAR. 1, 325.

तद् (von 1. त) 1) nom. acc. sg. neutr. von 1. त und als Thema am Anf. von comp.; s. u. 1. त. — 2) adv. a) da, dahin, dort: तमसि यत्र गच्छन्ति तत्कथ्योद्दे अज्ञीगमम् AV. 2, 25, 5. 6, 142, 2. 10, 10, 7. AIT. Br. 2, 11. ÇAT. Br. 10, 6, 3, 3. 14, 4, 1, 11. 6, 2, 2. KĀND. UP. 4, 1, 7. यतस् — तद् AV. 9, 1, 2. ÇAT. Br. 1, 2, 1, 10. fgg. यतो यतः — तत्तत् KĀND. UP. 4, 17, 9. — b) da, damals, dann, in dem Falle: ता यूजा तव तत्सौम सद्य इन्द्रो अयो मनेवे स-